

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling “Bergentheim, woongebied Möllincksvaart fase 3”

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

BJZ.nu - Ruimtelijke plannen en advies

Februari 2022

Status: Definitief

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

T 0546 454 466

Vestiging Zwolle
Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

E info@bjz.nu

Vestiging Utrecht
Euclideslaan 265
3584 BV Utrecht

AANMELDNOTITIE VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING

BERGENTHEIM, WOONGEBIED MÖLLINCKSVAART FASE 3

Naam: Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling “Bergentheim, woongebied Möllincksvaart fase 3”
Datum: Februari 2022
Versie: Concept
Opsteller: BJZ.nu

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16
7609 RG ALMELO

Vestiging Zwolle
Dr. Van Wiechenweg 2
8025 BZ ZWOLLE

Vestiging Utrecht
Euclideslaan 265
3584 BV UTRECHT

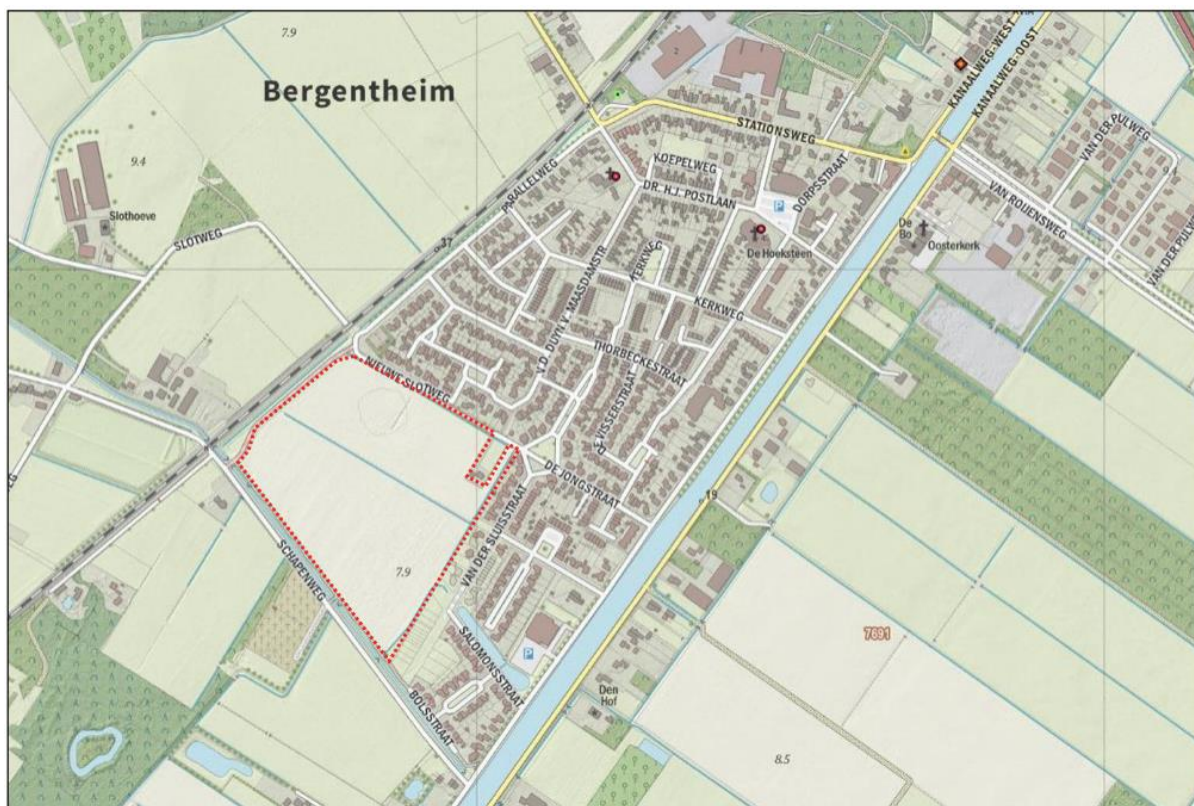
T: 0546-45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING.....	3
HOOFDSTUK 2	KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN.....	6
HOOFDSTUK 3	BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN	9
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIE.....	15

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Voorgliggende aanvraagnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling heeft betrekking op een ontwikkelingslocatie in de kern Bergentheim. De ligging van het plangebied in Bergentheim wordt in afbeelding 1.1 weergegeven. De rode omlijning geeft de locatie indicatief weer.

Afbeelding 1.1 Ligging projectgebied (Bron: PDOK)

Initiatiefnemer en de gemeente Hardenberg zijn nu voornemens om fase 3 van het woongebied in ontwikkeling te brengen. Het is wenselijk om voor geheel fase 3 een passend planologisch regime op te stellen en dit gebied gefaseerd in ontwikkeling te brengen. Hiermee wordt ingespeeld op de woningbehoefte in de kern Bergentheim. In totaal gaat het in fase 3 om maximaal 170 woningen, bestaand uit een variatie van vrijstaande woningen, tweekappers en aaneengebouwde woningen.

Het initiatief is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan. Om die reden is een herziening van het bestemmingsplan vereist.

Vanuit het ruimtelijke spoor (bestemmingsplanprocedure) is een vormvrije toets aan het Besluit Milieueffectrapportage noodzakelijk. In dit document worden de milieueffecten van deze ontwikkeling beschouwd. Eerst wordt een nadere toelichting op de M.e.r.-beoordeling gegeven.

M.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in de integrale ruimtelijke afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (plan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 3 (plannen).

- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (plan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit. In voorliggend geval gaat het om directe eindbestemmingen en is sprake van een besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevaldefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Voorliggende ontwikkeling is niet als activiteit opgenomen in de C-lijst van het Besluit MER. In de D-lijst de volgende activiteit opgenomen: *'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'*. Het realiseren van 170 woningen ter plaatse van het projectgebied is als een stedelijk ontwikkelingsproject aan te merken, waardoor toetsing aan de drempelwaarden dient plaats te vinden. De drempelwaarden zijn ten aanzien van de hiervoor genoemde activiteit als volgt:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

In voorliggend geval is geen sprake van het realiseren van meer dan 2.000 woningen. Van een directe m.e.r.-plicht is dan ook geen sprake. Desalniettemin dient, gelet op de aard en omvang van het project, wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Voorliggende aanvraag voorziet hierin.

Inhoud en doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de vormvrije m.e.r.-beoordeling in op de *mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu* als gevolg van het initiatief. Deze belangrijke nadelige gevolgen worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt:

- De kenmerken van de activiteit;
- De plaats van de activiteit (ligging en samenhang met andere activiteiten (cumulatie));
- De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Bij het project zijn diverse partijen betrokken, waaronder de gemeente Hardenberg, provincie Overijssel, de Omgevingsdienst IJsselland en waterschap Vechtstromen.

Voor het vaststellen van het bestemmingsplan is de gemeenteraad van Hardenberg het bevoegd gezag. Daarnaast wordt de provincie Overijssel, het waterschap Vechtstromen, ProRail, omgevingsdienst IJsselland en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken en zal het bestemmingsplan in het kader van het wettelijk vooroverleg (artikel 3.1.1. Bro) naar deze partijen worden toegezonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het voornemen beschreven. Daarbij komen aanleiding, achtergronden en uitgangspunten aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de mogelijke milieueffecten van het project. In hoofdstuk 4 wordt bij wijze van samenvatting de beoordeling gedaan van de omstandigheden van het voornemen. Hierin wordt tevens de conclusie van de vormvrije m.e.r.-beoordeling beschreven.

HOOFDSTUK 2 KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN

Dit hoofdstuk gaat in op de voorgenomen ontwikkeling, de projectlocatie en eventuele (samenhangende) ontwikkelingen in de omgeving waarmee rekening dient te worden gehouden.

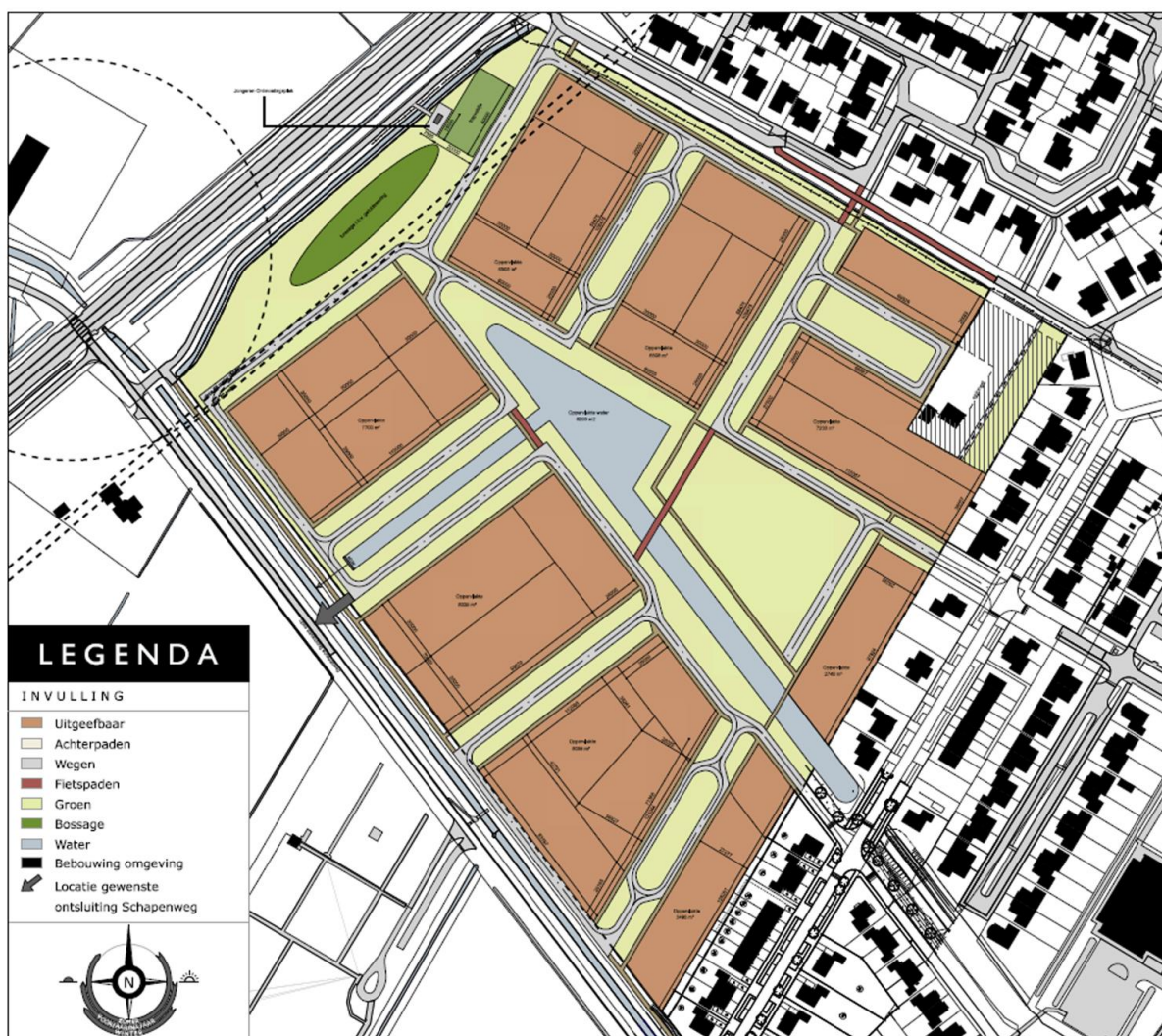
Voorgenomen ontwikkeling

Zoals aangegeven is het wenselijk om fase 3 van het woongebied Möllincksvaart in ontwikkeling te brengen in de komende jaren. Het is wenselijk om voor dit gebied een passend planologisch kader op te stellen, zodat in de komende jaren gefaseerd verschillende deelfases van de totale fase 3 in ontwikkeling kunnen worden gebracht.

Fase 3 bestaat in totaal uit maximaal 170 woningen, bestaande uit zowel vrijstaande woningen, tweekappers als aaneengebouwde woningen. De exacte invulling is nog niet bekend. Het is ook wenselijk om dit niet vast te leggen, zodat afhankelijk van de marktvraag hier flexibel op kan worden ingespeeld. Wel is het wenselijk om de planmatige structuur van de uitbreiding van Bergentheim door de jaren heen, met de kenmerkende lineaire bebouwingsstructuur, door te trekken in fase 3.

Het woongebied zal bestaan uit verschillende woongebieden in een ruim opgezette en groene omgeving. De verschillende varianten worden flexibel ingevuld door het woongebied. Het woongebied zal worden ontsloten via het bestaande woongebied van Bergentheim aan zowel de noordoostzijde als de zuidoostzijde. Ook is er de wens om een ontsluiting op de Schapenweg, waarvan de exacte locatie nog niet duidelijk is.

Er zal in het plangebied daarnaast ruimte worden gerealiseerd voor de benodigde waterberging. Langs het spoor komt er een groene buffer tussen de spoorlijn en de woonwijk. Tevens is het wenselijk om hier ruimte te houden voor de realisatie van een JOP (jongerenontmoetingsplek). In de volgende afbeeldingen zijn eerste plattegronden en een stedenbouwkundige visie van de beoogde invulling opgegeven. Opgemerkt wordt dat dit gaat om eerste impressies. De daadwerkelijke invulling is nog niet exact bekend.

Afbeelding 2 Impressie gewenste invulling (Bron: Roosdom Tijhuis/EVE Architecten)

Locatiekenmerken

Het projectgebied ligt aansluitend aan de kern Bergentheim. De ligging van het projectgebied ten opzichte van de kern Bergentheim is in afbeelding 1 reeds weergegeven.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Tijdens het bouw- en woonrijp maken is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zullen elektriciteit en water nodig zijn. De woningen zullen gasloos gebouwd worden, conform de Wet Voortgang Energietransitie.

De productie van afvalstoffen betreffen voor de beoogde woningen uitsluitend de huishoudelijke afvalstoffen. Deze worden zoveel mogelijk gescheiden om nuttige afvalstoffen op eenvoudige wijze te kunnen inzamelen en vervolgens verwerken/recyclen. Er is geen sprake van de productie van gevaarlijk afval. De afvalstoffen zullen conform de daarvoor van toepassing zijnde reglementen worden afgevoerd.

Verontreiniging en hinder

In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het projectgebied. Vanwege de ligging, de omvang van de ontwikkeling en de geschatte tijdsduur, is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de

bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

In de gebruiksfase zullen ten gevolge van de woonfunctie geen nadelige effecten op het milieu en de omgeving plaatsvinden. De detailhandel is zodanig weinig milieubelastend dat geen sprake is van negatieve gevolgen ten aanzien van de omgeving.

Zoals in hoofdstuk 3 wordt geconstateerd is er geen sprake van een onevenredige aantasting van beschermende natuurgebieden en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Verder is via de AERIUS-berekening de stikstofdepositie in de gebruiksfase onderzocht. Uit de berekening volgt in de gebruiksfase geen depositiewaarde hoger dan 0,00 mol/ha/. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Daarentegen is er sprake van een permanente afname van de stikstofdepositie, hetgeen een positief effect heeft ten aanzien van de Natura 2000-gebieden. Er wordt tevens verwezen naar bijlage 3 van het onderzoek, waarin een verschilberekening is opgenomen met de referentiesituatie en de beoogde gebruiksfase.

Risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën

De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd.

HOOFDSTUK 3 BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de mogelijk negatieve milieueffecten van het voornemen relevant. Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven, gaat het om een de bouw van maximaal 170 woningen. Relevante milieuaspecten zijn verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water, bodem en ecologie waaronder ook specifiek de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In dit hoofdstuk worden de te verwachten (tijdelijke) effecten per aspect beschreven. Verder wordt ingegaan op tijdelijke hinder als gevolg van de ontwikkeling. Voor een aantal van deze aspecten zijn onderzoeken uitgevoerd. De conclusies van deze onderzoeken zijn samengevat in onderstaande alinea's.

Verkeer

Voor het bepalen van de verkeersgeneratie zijn eveneens de kencijfers uit de publicatie 'Toekomstbestendig parkeren (december 2018)' van het CROW gehanteerd. Hierbij is uitgegaan van de minimale verkeersgeneratie, aangezien ook uit is gegaan van de minimale parkeernorm. In onderstaande tabel is de verkeersgeneratie globaal in beeld gebracht. Hierbij is uitgegaan van een worst-case scenario, wat inhoudt dat uit is gegaan van 170 vrijstaande woningen. In de praktijk zal hier geen sprake van zijn. Vrijstaande woningen genereren planologisch gezien echter de hoogste verkeersgeneratie, waardoor daar bij aangesloten is.

Functie	Aantal	Verkeersgeneratie per woning	Totale verkeersgeneratie
Koop, huis, vrijstaand	170	7,8	1.326

In dit geval wordt het woongebied op meerdere plaatsen ontsloten, zowel aan de bestaande kern aan de noordoost- en zuidoostzijde als aan de zijde van de Schapenweg in het zuidwesten. Hierdoor wordt de verkeersgeneratie verspreid zodat op geen van de omliggende wegen een te hoge verkeersdruk ontstaat.

De wegen rondom het projectgebied betreffen (m.u.v. de Schapenweg) 30 km/uur erftoegangswegen (type A en/of type B). Dergelijke wegen beschikken over een capaciteit van 4.000 tot 6.000 verkeersbewegingen per etmaal. De Schapenweg betreft een 60 km/uur weg met een nog hogere capaciteit.

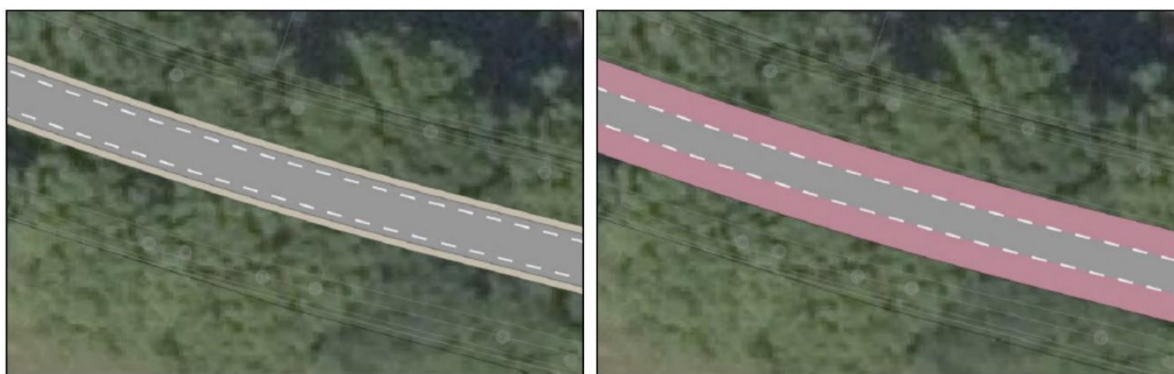
Om de verkeerskundige effecte van de ontwikkeling op de omliggende wegen in beeld te brengen, is door Roelofs een verkeerskundig onderzoek uitgevoerd¹. Hierna wordt op de belangrijkste conclusies en aanbevelingen ingegaan.

In het onderzoek wordt geconcludeerd kan worden dat een herinrichting van de Slotweg / Schapenweg wenselijk is om drie redenen:

- In de huidige situatie is er geen goede ontsluiting vanaf Bergentheim richting het zuidwesten naar de Hardenbergerweg en/of de N36 voor zowel het gemotoriseerde verkeer als het fietsverkeer;
- De intensiteit op de Slotweg / Schapenweg neemt met circa 400 mvt/etmaal toe door de ontwikkeling van Möllincksvaart fase 3;
- De intensiteit op de Slotweg / Schapenweg neemt toe door de herinrichting van de Kanaalweg West. De plannen zijn nog niet concreet genoeg om een gefundeerde inschatting te maken van de verkeersstijging. Globaal kan verwacht worden dat de intensiteit met circa 600 mvt/etmaal zal stijgen.

Deze drie oorzaken zorgen gezamenlijk voor een herinrichtingsopgave van de Schapenweg en Slotweg. Hierna zijn twee profielen weergegeven die toegepast kunnen worden. Het profiel met fietsstroken is verkeerskundig het meest wenselijk, voldoet aan alle beleidskaders en richtlijnen en is goed inpasbaar, zonder bijvoorbeeld grootschalige bomenkap of grondaankoop. Indien dit profiel wordt toegepast op de Schapenweg en Slotweg is er verkeerskundig gezien sprake van een goede ruimtelijke ordening. In afbeelding 3 zijn de beoogde profielen weergegeven.

¹ Verkeerskundig onderzoek Möllincksvaart fase 3, Roelofs, Januari 2022

Afbeelding 3: Minimale profiel (links) en optimale profiel (rechts) voor de Schapenweg en Slotweg (Bron: Roelofs)

Geluid

De woningen betreffen geen nieuwe geluidsbelastende objecten.

Ook de toename aan verkeer zorgt niet voor een onevenredige geluidbelasting, gezien er in de omgeving van het projectgebied met name 30 km/h wegen gelegen zijn. De verkeersafwikkeling via de Schapenweg zal beperkt zijn en niet zorgen voor een onevenredige geluidbelasting.

De met de ontwikkeling gepaard gaande leefgeluiden zijn inherent aan de woonfunctie en zorgen niet voor een onevenredige geluidbelasting. Het aspect geluid leidt niet tot mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen.

Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

Besluit niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Beoordeling

De ontwikkeling gaat uit de realisatie van 170 woningen. In dit geval is de NIBM tool uitgevoerd op basis van de verkeersgeneratie zoals onder 'Verkeer' omschreven. In onderstaande tabel is dit weergegeven. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling in niet betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Het aandeel vrachtverkeer is op 0,0% gezet, aangezien het uitsluitend gaat om de realisatie van woningen.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2022
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	1326
Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,89
PM ₁₀ in µg/m ³	0,20
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er sprake is van een ontwikkeling die in niet betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Geur

Binnen het voornemen worden geen geurbelastende objecten gerealiseerd. De voorgenomen ontwikkeling leidt ten aanzien van geur dan ook niet tot mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen.

Bodemkwaliteit

Binnen het voornemen worden geen functies gerealiseerd die negatieve effecten kunnen hebben op de bodemkwaliteit. De voorgenomen ontwikkeling leidt ten aanzien van bodemkwaliteit dan ook niet tot mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen.

Externe veiligheid

Binnen de projectlocatie wordt geen gebruik gemaakt van gevaarlijke stoffen. Het voornemen heeft ten aanzien van de externe veiligheid geen mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen.

Water

De ontwikkeling van het woongebied voorziet in een toename van verharding. Er is met het waterschap een bergingseis afgesteld, waaraan voldaan wordt. Dit is uitgewerkt in een waterhuishoudkundig plan². Hierna wordt op de belangrijkste aspecten ingegaan.

Bergingsopgave

Voor nieuwe plannen in het beheergebied van waterschap Vechtstromen geldt een bergingseis van 55 mm, waarbij de eerste 3 mm voor infiltratie en verdamping mag worden afgetrokken. 52 mm over een verhard oppervlak van 8,52 ha geeft een benodigde 4.429 m³ aan retentie. De nu geplande vijver en het overige oppervlaktewater in fase 3 hebben een oppervlak van 6.287 m² (op waterpeil).

² Waterstructuurplan Möllincksvaart fase 3 Bergentheim, oktober 2021

Naast de bergingseis van 55 mm geldt dat het gehele watersysteem getoetst dient te worden met een extreme bui van 122 mm in 48 uur. Door de landelijke afvoer van 1,6 l/s/ha (over het bruto oppervlak) gedurende 48 uur blijft daar 91 mm van over, die niet tot inundatie mag leiden.

Oppervlaktewater

Aan de westkant van het gebied dient een nieuwe stuw geplaatst te worden, vlak bij de Schapenweg. De duiker achter deze stuw komt uit in de Oude Vaart. Deze stuw krijgt een doorlaat ten behoeve van de landelijke afvoer op een hoogte van NAP + 6,60 m. De stuw zelf krijgt een stuwhoogte van NAP + 7,20 m, waardoor een waterschijf van 0,60 m geborgen kan worden in de vijver. Voor de vijver wordt uitgegaan van een gemiddeld talud van 1:2,5. In de reeds gerealiseerde delen heeft de ene oever een talud 1:2 en de ander 1:3.

In de gestuwde delen van het plan kan dan in totaal 4.565 m³ geborgen worden tot een peil van NAP + 7,20 m (waterschijf van 0,60 m). In het deel van de watergang met een peil op NAP + 7,50 m wordt geen water geborgen door het ontbreken van een doorlaat. In het deel van de watergang met een peil op NAP + 7,05 m kan een waterschijf van 0,25 m worden geborgen over een oppervlak van 374 m².

Een bui van 91 mm geeft een waterpeilstijging tot NAP + 7,60 m, dus 1,00 meter waterpeilstijging t.o.v. het normale waterpeil. De interne stuwen raken verdrongen, ook daarachter gaat het waterpeil stijgen. Dit leidt niet tot inundatie. Wanneer de gehele waterpartij gevuld zou raken tot maaiveld, kan er 155 mm worden geborgen.

Het uitvoeren van een stresstest op het nieuwe plangebied is niet mogelijk. Dan is een meer gedetailleerde ondergrond nodig en dat kan pas als het plan gerealiseerd is. Een extreme stresstestbui van 70 mm in een uur (T=100 jaar in 2050) kan door het rioolstelsel niet verwerkt worden. Water-op-straat zal via de bermen afstromen naar het oppervlaktewater, waarin deze bui wel geborgen kan worden. Doordat de vloerpeilen van de woningen 0,30 m boven straatpeil liggen, zal er geen water in de woningen kunnen komen.

De doorlaatopening in de stuw ten behoeve van de landelijke afvoer van 1,6 l/s/ha over het bruto oppervlak dient een minimale diameter $\varnothing$ 215 mm te krijgen. In de praktijk zal het erop neer komen dat er een PVC $\varnothing$ 250 mm (binnendiameter $\varnothing$ 235 mm) wordt toegepast. De berekening is weergegeven in afbeelding 8. In overleg met het waterschap Vechtstromen dient de stuw verder gedetailleerd te worden. Een andere vorm van de stuw is mogelijk.

De landelijke afvoer bedraagt 1,6 l/s/ha over een bruto plangebied van 20 ha. Dit komt neer op een landelijke afvoer 32 l/s wat overeenkomt met 115,2 m³/uur. De waterschijf in het plangebied kan bij volledige benutting van de berging in circa 40 uur leegstromen.

Stuw

Voor de tijdelijke situatie (fasering in aanleg van fase 3), wanneer nog niet de gehele vijver is ontgraven, kan worden volstaan met het graven van de afvoerwatergang en het plaatsen van de definitieve stuw naar de Oude Vaart. De doorlaat is dan tijdelijk te groot, maar doordat er ook minder verhard oppervlak op afvoert, is de afvoer naar het landelijk gebied beperkt.

Beheer en onderhoud

In overleg met het waterschap Vechtstromen en de gemeente Hardenberg dienen afspraken te worden gemaakt over het beheer en onderhoud van de watergangen, vijver, stuwen en duikers.

Hemelwater

Voorgesteld wordt om het principe van IT-riolen in combinatie met drainage los te laten en te kiezen voor een anders systeem. In overleg is gekozen voor een gescheiden rioolstelsel (gesloten HWA-buizen) met drainage.

Gescheiden stelsel

Uitgegaan wordt van een gescheiden rioolstelsel waarbij het hemelwater via gesloten buizen wordt afgevoerd naar de vijver. Op de putten kan de drainage worden aangesloten. Er kunnen op verschillende plekken hemelwateruitlaten worden gemaakt richting het oppervlaktewater binnen het plan.

Maaiveldhoogtes en drooglegging

In overeenstemming met de eerder gehanteerde uitgangspunten wordt een maaiveldniveau van NAP + 8,00 m aangehouden (as weg). De vloerpeilen van de woningen komen dan op NAP + 8,30 m. De drooglegging (verschil tussen oppervlaktewaterpeil en maaiveld) bedraagt dan 1,40 m onder de wegen en 1,70 m onder de kavels in fase 3.

Afvoer hemelwater

De HWA-riolen lozen het hemelwater op het oppervlaktewater in het plangebied. Wegen en percelen grenzend aan oppervlaktewater lozen het hemelwater rechtstreeks of via de berm (bijvoorbeeld de wegen in de banden, met hier en daar een verlaagde band of een onderbreking). Het HWA-riool krijgt op diverse plekken een uitlaat naar oppervlaktewater. Het hemelwater wordt in de vijver geborgen en wordt door de stuwconstructie vertraagd afgevoerd naar het landelijk gebied (Oude Vaart).

Bestaande woning

De bestaande woning aan de De Jongstraat 8 wordt in het plan opgenomen. Volgens de AHN3 ligt het terrein rondom deze woning op ongeveer NAP + 8,10 tot 8,20 m. Het vloerpeil van de woning zal dan waarschijnlijk op ongeveer NAP + 8,20 tot 8,30 m liggen. Bij het toepassen van een HWA-riool binnen het plan, met straatpeilen NAP + 8,00 m en vloerpeilen NAP + 8,30 m zijn nieuwe watergangen rondom dit perceel niet nodig. In dit geval sluit te realiseren bebouwing op de bestaande bebouwing.

Grondwater

Om te hoge grondwaterstanden te voorkomen dient in de wegen aan weerszijden van de weg een cunetdrain te worden toegepast. Bij grote bouwblokken/kavels die verder dan ca. 18,7 m vanaf deze drain liggen, dient ook een drain vanaf de kavels te worden mee gelegd. De drains liggen op een diepte van 1,00 m beneden de as van de weg (b.o.b. NAP + 7,00 m) en lozen op oppervlaktewater of op het HWA-riool. In afbeelding 9 is de berekening van de opbolling van de drains weergegeven. Hierbij wordt opgemerkt dat de berekening van de drainafstand en de opbolling sterk afhankelijk is van de doorlatendheid van de bovenste laag. Deze wordt nog opnieuw bepaald, eind 2021 als de mais van het land is.

Afvalwater

In fase 2 zijn twee uitleggers aanwezig in het DWA-riool waarop de rest van het plan kan worden aangesloten. Hierdoor kan het gehele plan onder vrijverval aansluiten en hoeven er geen kruisingen van het DWA-riool met watergangen gemaakt te worden. E.e.a. is echter wel afhankelijk van de fasering. In het verleden is al onderzocht of het hele plan op deze manier onder vrijverval kan aansluiten. Dat is destijds ruim ontworpen. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de aanleg van het DWA-riool:

- Hoogte as weg fase 3 is NAP + 8,00 m;
- Minimale diameter DWA-riool is Ø 250 mm;
- Buisverhang DWA-riool eerste 100 meter 1:250 en vervolgens 1:400;
- Minimale dekking op de buizen is 1,20 m;
- Bij kruisingen tussen HWA-riolen en DWA-riolen wordt minimaal 10 cm vrije ruimte aangehouden;
- Bij kruising van HWA- en DWA-riolen op gelijke hoogte gaat DWA door en kruist HWA onderen/of bovenlangs (kruisingsput);
- Er is sprake van ca. 170 te realiseren woningen in fase 3;
- Het rioolgemaal heeft een capaciteit van ca. 16,6 m³/uur wat ruim voldoende is voor het gehele plan (300 woningen * 2,5 inwoner/woning * 12 l/inw/uur = 9 m³/uur).

Ecologie

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en het Nederlands Natuurnetwerk (voorheen EHS). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld

op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet Natuurbescherming beschermd.

Het projectgebied is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het “Vecht en Beneden Reggegebied” gelegen op een afstand van circa 2,8 kilometer. Van directe is geen sprake. Wel is van belang om de stikstofdepositie in beeld te brengen. In dit geval is er door BJZ.nu een stikstofonderzoek met behulp van de Aerius-Calculator uitgevoerd³.

Geconcludeerd wordt dat voor de gebruiksfase van het voornemen per saldo geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Daarentegen is er sprake van een permanente afname van de stikstofdepositie, hetgeen een positief effect heeft ten aanzien van de Natura 2000-gebieden. Er wordt tevens verwezen naar bijlage 3 van het onderzoek, waarin een verschilberekening is opgenomen met de referentiesituatie en de beoogde gebruiksfase.

Soortbescherming

In dit geval is er door Natuurbank Overijssel een quickscan ecologie⁴ uitgevoerd. Op basis van deze quickscan kan het volgende worden geconcludeerd:

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde dieren. Beschermde diersoorten benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied. Vleermuizen, amfibieën, grondgebonden zoogdieren bezetten er geen vaste rust-of voortplantingsplaats in het plangebied en er nestelen geen vogels.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor sommige beschermde diersoorten af. Dit leidt echter niet tot wettelijke consequenties omdat deze functie niet beschermd is voor dieren die het plangebied benutten als foerageergebied.

Cumulatie

Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd.

In de omgeving van het projectgebied zijn geen (grootschalige) ontwikkelingen gepland/bekend welke in vergelijkbare mate effecten veroorzaken als de voorgenomen ontwikkeling. Onderhavige ontwikkeling betreft immers de afrondende fase van het totale woongebied Möllincksvaart. De voorgaande fasen zijn reeds grotendeels gerealiseerd. Het gaat hier om grondgebonden eengezinswoningen in een ruime setting. Het bouwen van de laatste woningen in deze fase (fase 3) zal verspreid over de komende jaren plaatsvinden. Voor deze ontwikkeling is reeds een vastgesteld bestemmingsplan aanwezig. De bouw van de woningen in onderhavig projectgebied zal tevens verspreid over de jaren plaatsvinden. Cumulatie is daarmee niet aan de orde.

³ Aerius-berekening Möllincksvaart fase 3, Bergentheim, september 2021

⁴ Quickscan Flora & Fauna, Bergentheim, Möllincksvaart fase 3, september 2021

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIE

Dit hoofdstuk dient als samenvatting van de conclusies van de hoofdstukken 2 en 3. In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit aan onderstaande criteria getoetst en een eindafweging gemaakt.

1. De kenmerken van de activiteit;
2. De plaats van de activiteit;
3. De samenhang met andere activiteiten (cumulatie);
4. De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Kenmerken van de activiteit

Het voornemen betreft het realiseren van maximaal 170 woningen op een uitbreidingslocatie. Bij de kenmerken van de activiteit dient in het bijzonder in overweging te worden genoemd:

- De omvang van het project;
- hinder.

Omvang

De ontwikkeling is gelet op de schaal van het project relatief gering van omvang. Het voornemen past in het streven naar voldoende woningen in West-Overijssel en specifiek voor de lokale behoefte ter plaatse. Geconcludeerd wordt dat dit project ver beneden de drempelwaarden van de m.e.r.-plicht blijft.

Hinder

Eventuele hinder kan ontstaan ten aanzien van de aspecten ecologie en water. Deze hinder kan door mitigerende en compenserende maatregelen worden voorkomen.

Plaats van de activiteit

Het projectgebied is geheel binnen grondgebied van de gemeente Hardenberg gelegen op een uitbreidingslocatie. Het gaat om een locatie die gelet op ligging een logische locatie is voor de afronding van het woongebied Möllincksvaart. De voorgenomen activiteit is niet gelegen in beschermd gebied in het kader van waterhuishouding of natuur.

Samenhang met andere activiteiten ter plaatse

Er vinden in de directe omgeving van het projectgebied geen andere (grootschalige) ontwikkelingen plaats met vergelijkbare milieueffecten waarmee rekening dient te worden gehouden.

Kenmerken van de belangrijke nadelige milieugevolgen

Voor de beoordeling van eventuele belangrijke nadelige milieugevolgen van de voorgenomen activiteit moet, daar waar opportuun, rekenschap worden gegeven aan de volgende zaken:

- Het bereik van het effect (geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking);
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, frequentie en de onomkeerbaarheid van het effect.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat de ontwikkeling op de relevante milieuaspecten verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water, bodem en stikstof geen belangrijke structurele nadelige en onomkeerbare milieugevolgen met zich meebrengt. Voor ecologie en water is dit wellicht wel het geval, afhankelijk van de nog uit te voeren werkzaamheden. De ontwikkeling gaat wel gepaard met tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden, maar deze zullen na afronding volledig vervallen.

Maatregelen ter vermindering van potentiële effecten (samenvattend)

Milieueffecten van de ontwikkeling van het projectgebied kunnen niet geheel worden voorkomen. De mate waarin de milieueffecten optreden kan wel gemitigeerd worden. De milieueffecten zijn zodanig ingeschat dat met uitzondering van het aspect ecologie mitigerende maatregelen niet noodzakelijk worden geacht.

Ecologie (mitigerend)

Tijdens de uitvoering van het voornemen kan flora en fauna hinder ondervinden. Door de geplande ingreep zullen geen beschermde grondgebonden zoogdieren in het geding komen of vaste voortplantings- en rustplaatsen permanent worden verstoord.

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen. Voor deze soorten geldt het volgende: Door buiten het broedseizoen te werken of maatregelen te treffen binnen het broedseizoen wordt eventuele hinder op natuur zoveel mogelijk beperkt. Werkzaamheden die leiden tot het beschadigen/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

Water (compenserend)

Als gevolg van het plan neemt het verhard oppervlak toe. Het hemelwater en vuilwater wordt gescheiden afgevoerd. Hemelwater dient zoveel mogelijk geïnfiltreerd via wadi's en andere aan te leggen infiltratiemogelijkheden. Binnen het projectgebied is hier voldoende ruimte voor. Met het ontwerp is hier rekening mee gehouden. In het waterstructuurplan is dit voldoende uitgewerkt.

Conclusie vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-m.e.r. noodzakelijk maakt.